

Daten met strepen

Wij zijn als internationaal stamboekhouder en leider van het Europese kweekprogramma dé okapi-expert, én ook matchmaker. Wie paart best met wie om zoveel mogelijk genetische diversiteit te behouden en de soort te helpen overleven? Want okapi's zijn bedreigd in hun voortbestaan.

Genetische diversiteit

Een doel binnen het kweekprogramma is dat de dieren genetisch representatief zijn voor hun soortgenoten in de natuur. Omdat okapigenetica grotendeels onontgonnen terrein is, leidde ZOO Antwerpen recent een wetenschappelijke studie, samen met London Zoo en de Universiteit van Cardiff, om okapi-DNA

Bondo is de belangrijkste okapiman ter wereld, buiten Congo. Hij heeft de meest unieke genen.

te onderzoeken van dieren uit het Europese en Amerikaanse kweekprogramma. Het doel: de genetische diversiteit van okapi's in dierentuinen en natuurlijke populaties vergelijken.

Om voldoende DNA-stalen te hebben van de natuurlijke populatie zijn meststalen gebruikt uit het Congolese regenwoud en stalen van okapi's uit het Okapi Conservation Project in Congo. Zelfs in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) in Tervuren gingen de wetenschappers van ZOO Antwerpen aan de slag. Tervuren heeft de grootste collectie okapirestanten ter wereld omdat de dieren alleen voorkomen in het voormalige Belgisch Congo. Stukjes weefsel uit huiden, skeletten en schedels werden overgebracht naar het laboratorium in ZOO Antwerpen. Ook in musea in Chicago, Londen, Parijs en Kopenhagen werd DNA verzameld.

Om voldoende DNA-stalen te hebben, gingen onze wetenschappers aan de slag in het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika (KMMA) in Tervuren.

Uit de kleine stukjes weefsel uit huiden, skeletten en schedels is, in het laboratorium in de ZOO, het DNA gehaald.

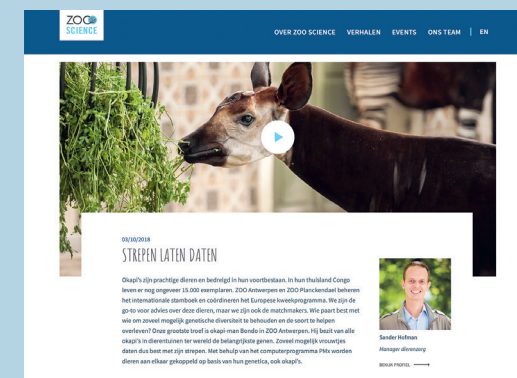
"Om goed te kunnen kweken moet ook de genetica ontleed worden. Vandaar het belang van dit onderzoek." expert Sander

Reservepopulatie

De vergelijking van het DNA-materiaal zegt dat de genetische variatie van okapi's in de natuur en in de dierentuinen grotendeels vergelijkbaar is. Onze concrete aanbeveling is om regelmatig dieren uit te wisselen tussen Europese en Amerikaanse dierentuinen.

Het onderzoek levert een belangrijke bijdrage aan het actieplan voor het behoud van de okapi. In hun thuisland Congo leven er nog ongeveer 15 000. Wij bouwen een reservepopulatie op om, moest het nodig zijn, dieren terug naar Congo te brengen. "Wij zijn matchmaker en zorgen voor nieuwe koppels. Op die manier kunnen we genoeg kweken en op lange termijn zorgen voor een populatie die genetisch gezond is", zegt Sander Hofman die het stamboek en kweekprogramma leidt. Hier bij ons woont okapiman Bondo, de belangrijkste okapiman ter wereld buiten Congo. Hij is de-

gene met de meest unieke genen. Zijn jongste zoon, Ubundu, zag in januari het levenslicht. "Hij kan Bondo's genen meegeven aan de volgende generatie", besluit Sander. ✿

BEKIJK HET FILMPJE
Strepen Laten Daten op www.ZOOscience.be